

2

Se tank en tant Repossava l'arbre la porta de
l'aspect extintolada a terra i el pensament se'n
perdia en deliquis ^{artístics i amoros.} ~~impossibles~~ ^{En una d'aquestes} ~~quan, darrera~~ ^{(la porta}
ben arron del frot del pany ^{pauses, es va dir darrera)} ~~es va dir~~ una veu més
de que repetia nota per nota a la subtil melodia que se
estava estudiant. Era ~~se~~ ^{un} murmur ~~en~~
perfectament ritmat i afinat, com l'eco ^{professional} ~~del~~ ^{del} riu
riolent. D'un bot vaig posar-me dreta. En obrir la
porta, d'una rebolada em topava amb un home
barbina, fi de rostre, intelligent d'expressió.
Els seus ulls sota el vidre mirant a les ulleres
llençaven sospires de ~~diabolica~~ malícia. ~~Insomniable~~
~~no me ho feia amb una~~ Es va presentar:

~~La proposta de la Fillosa de Bumpul Buntal, amb~~
~~vais vivre une veine, inoubliable. Jo estava pensada en la~~
~~impresionada~~
~~de música amb la portada estudiant afeblida~~
~~dament aquells endestrats ^{doctes} aspèctis (?). De tant en tant s'aprovava~~
~~amb l'arrell ^{la punta de} estintolada a terra i el pensament ^{se'm} perdut en deli-~~
~~quioses~~
~~impresos quan danava a porté i ben avan del pany vais~~
~~oir una veu ^{masculina} que repelia ~~la nota de la celista~~ ^{fillosa}. Era un~~
~~murmuri masculí repetitament ^{ritmat} (finat). D'un bot vais pensar me dem-~~
~~peus ^{en} obria la porté ~~oh~~ una rebolada, ~~estava ^{se'm} tirava amb un~~ ~~home~~
~~home barbinez, fi de vostre amb una mirada intel·ligent i~~
~~penetrant que llucia darrere de vidres d'unes ulleres. Em somreia~~
~~sense ^{se} turbar ^{se} sense ^{se} ~~no vais saber per des~~ Ell es va presentar:~~~~

- El doctor Drigo Ruiz, Express al vostre pare. Per què suposeu que us son pare, la filla de Prudenc Bertrane?
- Entreu - i li vaig ke pas.
- ~~Marta~~ El vostre pare no hi és. ^{Una senyora, la vostra mare} ~~estava al rebedor~~ esperant ~~el~~ suposo, m. ha dit que ~~era~~ triparia ~~el~~ veure. Fina un gran interès ~~de~~ ^(Prudenc Bertrane és un gran a conèixer-lo personalment)

escriptor, molt més gran del que el públic sembla
creure.

Jo no sabia com agrair-li aquells parauls. Ni ell
no semblava esperar que les hi agrais. Va seguir par-
lent del pare i de la seva obra que ~~semblava~~ ^{demostrava} aneixer
molt bé!

Quan el pare arriba, Diego Ruiz ve a omniadar-se de
mi ~~amb~~

- Espero que em dediquen un petit unelst amb la figura
de Dunkel com a peça de residència.

Hom no sabia si parlava seriosament o si es mofava
una mica de la meua violonellista que jo crec, tota-
bt en aquell moment, tot el que deia semblava amb
acompanyat veu llisquent i xiulada, semblava com
barregat d'ironia. I el mateix s'arruïna dels seus
dents primis mig amagats per la pols i la barba,
era com una musca inquietant.

rosencs

mentre seguia el pare al seu estudi; jo continuava sota la gran impressió que el doctor Ruiz m'havia causat. No pensava en reprendre l'estudi de la Fileuse pensava en Diego Ruiz. Era un home ~~per~~ la presència i la paraula del qual no podia deixar indiferent a cap ésser sensible.

La mateixa impressió que a casa, segurament molt més forta, ^{encara na} produïa Diego Ruiz en el pare. A Taula ^{a l'hora de dinar} ~~no~~ es va parlar sinó d'ell. I, certament, no era la darrera vegada que els comentaris sobre el cèlebre doctor acompanyaven l'àpat.

Diego Ruiz havia anat a Girone ^{per les oposicions per vacants en aquell temps} a la plaça de director del manicomio de Salt. Era un home intelligentíssim, instruït, gran conversaire. Coneixia alguns diònes. Feia poc temps que havia tornat d'Itàlia ^{on residia darrerament}. ~~sempre~~ Banerave parlava itel·lano a la comensa

~~Paula el castellà~~ Ell era andalès. Paula el
 castellà amb un atractiu accent estranger i català
 amb un creixent accent castellà. Amb un fanariat
 parlava castellà com català amb el pare sempre en
 llengua vernacle.

El pare, parlant del doctor Ruiz, deia que era
 un dels homes més intel·ligents i lliures de prejudicis
 que havia trobat en la seva vida.

Didac Ruiz va guanyar les oposicions. Es va instal·lar
 amb la seva esposa i filleta en el pavelló directorial del
 Manicomí ^{de Salt}. Les relacions amistoses entre ell i el pare
 es van ~~afirmar~~ aferrar. Dos o tres cops per setmana el doctor
 s'enfilava escales amunt fins la nostra habitació del
 Caver Non i ^{també} una o dues voltes per setmana el pare anava a veure
 a veure el seu amic. Sovint m'hi emmenava i jo atrotava
 també, encara que amb menys juricció que el pare, la conversa, els
 audits, els originals retrabats del doctor Ruiz, i l'arranable
 hospitalitat de la seva dona.

~~El~~ ^{El} pare s'estorgia visiblement en companyia de 6
Didac Ruiz. Passarem tota la tarda al manicomni de Sabt
i en sortir, ja nit negra, el pare semblava haver obli-
dat tots els ^{seus} conflictes professionals i familiars, com si la
companyia del seu amic fos un vent capaç d'importar-
se'ls o una droga prou forta per a ~~embuixar~~ ^{embuixar} preocupacions

Molts anys després quan Prudenci Bertrana ja havia
escrit i publicat la seva discutida novel·la "Yo!" a cui se'm
va acudir de ^{voler} mesurar fins a quin punt l'admiració i l'
amistat del ~~pare~~ pare envers Didac Ruiz era pura. Es a
dir no barrejada amb un interès literari,quina part de
camborras sentiments, quina part de curiositat profe-
ssional hi havia en aquelles freqüentacions? Indiscuti-
blement el pare va començar per sofrir una atracció inte-
lectual autèntica que ~~no~~ podia ^{proquet a no ferit} ~~aner.~~ barrejar amb la
curiositat professional i fins arribar a ésser purament,
simplement ~~una~~ estudi psicològic del doctor, en ~~profit d'una~~ ^{reserves a}

futura novel·la. Potser ui el mateix Bertrana no hauria
pogut aclarir ^{m. ho} ~~no~~. També és possible que ~~el~~ no ~~stop~~ pogués
explicar solament no pogués ^{aclarir} ~~explicar~~ m. ho a cui sins a ell mateix

Després que el ~~Primer~~ ^{anys} ~~temps~~ després, Juan Ben-
 deui Bentrana ja havi- escrit la seva tan discuti-
 da novel·la "70" a cui se'm va acudir de pensar
 fins a quin punt l'admiració i l'afuïtat del
 meu pare envers el doctor Ruiz era purament
 no barrejada amb un interès literari, i quin part
 de candorosos sentiments; i quin part de curiositat
 professional hi havia en aquelles freqüentacions?

Si només el pare ho sabia i que s'apossava ^{mai no} ~~ben clar~~
 a tractar d'explicar ^{no se a fons} el motiu d'aquella atracció
~~ben clar~~ ~~tampoc~~ ~~ho veia~~. El que resulta indis-
 cutible és que Diego Ruiz ~~(la comença a fer)~~ va
 ésser ^{puja el pare} ~~devant~~ un ~~cert~~ ~~període~~ ~~relatiu~~ ~~ment~~ ~~cert~~ ~~període~~
 de la ^{seua} ~~vida~~ ~~de~~ ~~par~~ un campany interessant.
 Per a mi ho era menys, ja a ~~Diego~~ ^{Diego} Ruiz no acabava
 de treure-li el suc. ~~Les~~ ^{La} ~~Polser~~ ^{era} ~~la~~ ^{matxa} ~~iva~~ ~~per~~